

Személyesen beadva!

T. Alkotmánybíróság részére

a Kúria útján

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: 10/784-0/2018	
Érkezett: 2018 MÁJ 03. Kézbesítéssel	
Példány: 1	Kezelőiroda:
Melléklet: 4 db	du

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alkotmányjogi panasz indítványa

dr. Czeglédy Csaba Adrián

indítványozónak

Képv.: Dr. Czeglédy és Társai Ügyvédi Iroda

Ügyintéző: dr. Fodor Tímea, ügyvéd

Dr. Czeglédy és Társai
Ügyvédi Iroda

KÚRIA	
Kvk. V. 37.542/2018	
Érkezett: 2018-05-02	
Példány: 1	1mh SZTM

a Kúria Kvk.V.37.542/2018/2. számú
végzésével szemben.

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott **dr. Czeglédy Csaba Adrián** (lakcím: [REDACTED]
személyi szám: [REDACTED] **indítványozó** – kívül jelzett és 1. szám alatt csatolt meghatalmazással igazolt jogi képviselőm útján - a **Kúria Kvk.V.37.542/2018/2. számú végzésével szemben** az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (továbbiakban: Abtv.) 27. § és a Ve. 233. § alapján az alábbi

alkotmányjogi panasz indítványt

terjesztem elő.

Kérem a T. Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a Kúria Kvk.V.37.542/2018/2. számú végzésének alaptörvény-ellenességét, és semmisítse meg azt, mivel az sérti az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdésben foglalt véleménynyilvánítás szabadságához való jogot, a XXIII. cikk (1) bekezdését, a XXVIII. cikk (1) bekezdését és a XXVIII. cikk (7) bekezdését.

1.

1.1. Megsemmisíteni kért bírói döntés: a Kúria Kvk.V.37.542/2018/2. számú végzése. Kézbesítése a jogi képviselőnek 2018. április 29-én történt e-mail útján.

1.2. Az érintettség vonatkozásában tisztelettel előadom, hogy az Indítványozó az ügyben érintett természetes személy, ugyanis tárgybeli döntés helybenhagyta a Nemzeti Választási Bizottság 962/2018. számú végzését, és ezen alkotmányjogi panasz indítvánnyal támadott bírói döntés az ő passzív választójogának jelentős korlátozását, véleménynyilvánítási szabadságát, a tisztességes eljáráshoz és a jogorvoslathoz való jogát érinti, és amely döntés az Indítványozó vonatkozásában tartalmaz jogsértést több oknál fogva is. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. Törvény (továbbiakban: Abtv.) 27. §-a értelmében Indítványozó egyedi ügyben érintett személy, akinek az alaptörvény-ellenes bírói döntés következtében alapjogai sérültek.

Előadom, hogy Indítványozó valamennyi rendes jogorvoslati lehetőséget kimerített.

2. Álláspontom szerint az alkotmányjogi panasszal támadott döntés felveti a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség lehetőségét, illetve a döntés vonatkozásában alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdéstről van szó, ebből következően kérem az Abtv. 29. §-a alapján az alkotmányjogi panaszom befogadását.

Alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés ugyanis a választási eljárás, a választójog (tárgybeli esetben a passzív választójog) és az országgyűlési választásokon jelöltként induló személy véleménynyilvánítási szabadságának érvényesülése, továbbá a támadott döntés vonatkozásában az is, hogy az eljáró hatóságok, bíróságok tisztességes eljárás keretében hozzák meg döntéseiket, e

a 70 72

körben pedig megfelelő indokolással lássák el döntéseiket. A Kúria azonban a felülvizsgálati kérelemmel és az abban foglalt alapjogi sérelemmel és a választási alapelvek megsértésének vizsgálatával érdemben nem is foglalkozott (hatáskörének hiányát állapította meg), így pedig elvonta az Indítványozót az érdemi jogorvoslattól is, a Kúria döntésével szemben ugyanis további jogorvoslatnak helye nincs. Az Indítványozó tisztességes eljáráshoz való joga és jogorvoslathoz való joga a Kúria támadott döntése okán tehát közvetlenül, az érdemi elbírálás hiánya következtében véleménynyilvánítási szabadsága és passzív választójoga pedig közvetett módon sérült.

3. Tényállás és pertörténet

A támadott kúriai döntés tényállási részét nem vitatva Indítványozó alábbiakat adja elő:

Indítványozó a Nemzeti Választási Bizottság 134/2018. számú határozatával - amely elutasította a Vas Megye 01. számú Országgyűlési Egyéni Választókerületi Választási Bizottság 2/2018. (II. 23.) számú határozatával szemben előterjesztett fellebbezést - országgyűlési képviselőjelölt lett.

A Nemzeti Választási Bizottság a 2018. március 2. napján kelt 159/2018. számú határozatában felfüggesztette az Indítványozó mentelmi jogát. Az Indítványozó 2018. március 5-én előzetes letartóztatásba került. A szombathelyi székhelyű [REDACTED] internetes újságban 2018. március 18-án interjú jelent meg, amelyben az Indítványozó – egyebek mellett - kérdésekre válaszolt, mint országgyűlési képviselőjelölt, nyilatkozott a tekintetben, hogy az országgyűlési választókerületben kiket tart esélyes jelölteknek, visszalép-e vagy sem, milyen jogi lépéseket kíván tenni előzetes letartóztatása miatt.

2018. március 20. napon a Csongrád Megyei Főügyészség fegyelmi eljárást kezdeményezett a cikk megjelenése miatt dr. Czegléd Csaba Adriánnal szemben a Szegedi Fegyház és Börtönnél, mivel dr. Czegléd Csaba Adrián előzetesen letartóztatott engedély nélkül nyilatkozott a sajtónak. A fegyelmi eljárás 2018. március 21. napon indult meg, az elsőfokú, fegyelmi felelősséget megállapító határozat 2018. április 09. napon született, majd az ezt helybenhagyó másodfokú fegyelmi határozat 2018. április 16. napján

A fegyelmi eljárás eredményeként az elsőfokú hatóság határozatában megállapította, hogy a fogvatartott Indítványozó megszegte a sajtónyilatkozat tételével kapcsolatos, a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL törvény (a továbbiakban: Btv.) 406. § (1)-(10) bekezdéseibe foglalt szabályokat, ezért vele szemben fegyelmi fenytést, „feddést” alkalmazott. Az Indítványozó fellebbezése alapján másodfokon eljáró Szegedi Fegyház és Börtön a 2018. április 16. napján hozott határozatban helybenhagyta az elsőfokú fegyelmi határozatot. A másodfokú fegyelmi határozat megállapította: „A fogvatartott védekezése, miszerint országgyűlési képviselőjelöltként kampánytevékenységet folytatott, érdemben szintén nem vehető figyelembe, figyelemmel a fogvatartás tényéből keletkező speciális fogvatartotti jogviszonyra és az ebből keletkező engedélyeztetési kötelezettségre.”

Az Indítványozó 2018. április 5-én lemondott képviselő jelöltségéről.

Az Indítványozó 2018. április 19-én kifogást nyújtott be az NVB-hez, amelyben kérte annak megállapítását, hogy a Szegedi Fegyház és Börtön akkor, amikor vele szemben fegyelmi eljárást

folytatott le és jogkövetkezményt alkalmazott, megsértette a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 2. § (1) bekezdés c) és e) pontjaiban, 140-141. §-iban, az Alaptörvény 23. cikk (1) bekezdésében, az országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ogytv.) 73. § (1) bekezdésében, 74. § (1) bekezdésében, 79. § (2) bekezdésében foglaltakat. Kérte annak megállapítását is, hogy a fegyelmi ügyben hozott másodfokú határozat jogsértő, mivel meghozatalára mentelmi jogának felfüggesztése nélkül került sor.

Az NVB a 2018. április 24. napján kelt 962/2018. számú határozatában az Indítványozó kifogását érdemi vizsgálat nélkül elutasította. Döntését a Ve. 208. §-ára, 215. § d) pontjára, a Bvtv. 2. § b) pontjára, az IMr. 1. § (1) bekezdés e) pontjára alapította. Indokolásában rögzítette, hogy az Indítványozó mentelmi joga már korábban, a 159/2018. sz. határozattal, felfüggesztésre került. „A mentelmi jog felfüggesztése elhárítja a képviselőjelölti minőség jelentette akadályt a büntetőeljárás megindítása, folytatása, illetve a büntetőeljárás kényszerintézkedés alkalmazása elől”, ezért a kényszerintézkedéssel érintett képviselőjelöltre ugyanazok a szabályok vonatkoznak, mint bárki másra. Az NVB hangsúlyozta, hogy kifogást a választásra irányadó jogszabályi rendelkezések megsértésére alapítottan lehet előterjeszteni. Az Indítványozó által sérelmezett tevékenységet jelen ügyben a Bvtv. és az IMr. alkalmazása jelenti, ezeket kívánja felülbíráltatni, megsemmisíttetni a Ve.-re hivatkozással. Ezek azonban nem választásra irányadó jogszabályok, és az Indítványozónál, mint előzetes letartóztatás alatt álló személlyel szemben kerültek alkalmazásra. Az előzőekben jogszabályok rendelkezéseit, továbbá az ezek alapján hozott határozatokat a választási bizottság nem vizsgálhatja felül. Önmagában a Ve. rendelkezéseire való hivatkozás nem minősíti választási üggyé a kifogásban sérelmezett tevékenységet, mivel arról egyértelműen megállapítható, hogy nem a választási bizottságok hatáskörébe, hanem a Bvtv. és az IMr. hatálya alá tartozik.

Az Indítványozó felülvizsgálati kérelmében az NVB határozatának megváltoztatását, és annak megállapítását kérte, hogy a másodfokú fegyelmi határozat, továbbá a képviselőjelöltként tett nyilatkozata miatt alkalmazott jogkövetkezmény sérti a Ve. 2. § (1) bekezdés c) és e) pontjaiban, 140-141. §-iban foglaltakat. Hivatkozott arra is, hogy az NVB tévesen értelmezte, alkalmazta az Alaptörvény XXIII. cikk (1) bekezdését, IX. cikk (1) bekezdését, az Ogytv. 73. § (1) bekezdését, 74. § (1) bekezdését, 79. § (2) bekezdését. Érvelése szerint az NVB rendelkezett hatáskörrel az általa kifogásolt eljárás, továbbá határozat vonatkozásában, mivel az a választást érinti. Kifejtette, hogy a véleménynyilvánítási, a sajtóban való nyilatkozattételi joga az Alaptörvényből, a passzív választójogából fakad, ezekkel élve, mint képviselőjelölt folytatott kampánytevékenységet. E jogait a törvény nem korlátozza, erre a fegyelmi ügyben eljáró szerveknek sincs jogosultsága. Az volt a jogi álláspontja, hogy kampányeszköznek, kampánytevékenységnek minősül a fegyelmi határozatokkal érintett sajtószervecnek adott nyilatkozata. Az országgyűlési képviselőjelöltségi státusza a fogvatartotti jogviszonyához képest, olyan speciális jogviszony, amely esetében nem a fegyelmi eljárással kapcsolatos határozatokban megjelölt jogszabályokat, hanem a Ve. rendelkezéseit kellett volna alkalmazni. Az NVB jogsértően járt el akkor, amikor kérelmének érdemi elbírálását hatáskör hiányára hivatkozva utasította el.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet nem tartotta alaposnak, és egyetértett az NVB határozatában foglalt jogi állásponttal, döntéssel, **a felülvizsgálati kérelmet érdemi vizsgálat nélkül elutasította.** Kiemelte, hogy a jogerős fegyelmi határozat olyan törvények és egyéb jogszabályok alapján került meghozatalra (IMr., Bvtv.), amelyek alkalmazhatóságának bármiféle vizsgálatára a jogalkotó a Ve.-ben nem teremtett lehetőséget. Az Indítványozó mentelmi joga felfüggesztésre

a RZ 71

került. A mentelmi jog a passzív választójog gyakorlásának garanciái körébe tartozik a 3093/2018. (III.26.) AB határozat (a továbbiakban: Abh) [52] pontja értelmében. A mentelmi jog az erre jogosultakat nem állampolgári minőségükben, nem alapjogként, hanem a betöltött közjogi tisztségük, feladatvállalásuk alapján illeti meg a 723/B/2006., a 34/2004. (IX.28.) AB határozatok, a Kvk.IV.37.251/2018/3. számú döntés értelmében, és ugyanezt rögzíti az Abh [89] pontja is. A mentelmi jog felfüggesztésének szabályai nem a Ve.-ből, hanem az Ogytv.-ből következnek, e körben az NVB nem a Ve., hanem az Ogytv. alapján járt el az Abh. [71] pontja értelmében is. Álláspontja szerint nem jelenti a passzív választójog gyakorlásának sérelmét a mentelmi jog felfüggesztése tárgyában hozott NVB határozat. Rámutatott arra is, hogy az Indítványozó az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése szerinti jogorvoslathoz való jogát a vele szemben fegyelmi eljárás alapján hozott határozat kapcsán gyakorolhatta. Az NVB iratszerűen, helytállóan mutatott rá arra, hogy az Indítványozó olyan eljárás, illetve döntés felülvizsgálatát kérte, amely nem tartozik a Ve. által szabályozott körbe, és arra is, hogy önmagában a Ve.-ben rögzített jogszabályok megjelölése nem adhat alapot ettől eltérő álláspont kialakítására. A Kúria, álláspontja szerint hatáskör és jogosultság hiányában nem foglalt állást abban a kérdésben, hogy összeegyeztethetők-e vagy sem az IMr., továbbá a Bvtv. rendelkezései az Alaptörvény, a Ve. szabályaival, és nem dönthetett az Indítványozó által állított kollízió tekintetében, így nem képezhetette a felülvizsgálati eljárás tárgyát annak megítélése, hogy a fegyelmi eljárásra alapot adó interjú kampánytevékenységnek minősült-e vagy sem.

4. Az ügy alkotmányjogi jelentősége

Indítványozói álláspont szerint szükséges a Kúria támadott döntésének Alkotmánybíróság általi vizsgálata, az ugyanis a jelen panaszban megjelölt alapjogok súlyos sérelmét veti fel, és szükséges, hogy a T. Alkotmánybíróság állást foglaljon abban a kérdésben, hogy szükséges és arányos-e az Indítványozó Alaptörvény XXIII. cikk (1) bekezdésében foglalt passzív választójogának, illetve Indítványozó jogorvoslathoz, tisztességes eljáráshoz való jogának és véleménynyilvánítási szabadságának megsértése.

Álláspontunk szerint azért van kiemelt jelentősége az ügynek, mert a T. Alkotmánybíróságnak szükséges állást foglalnia abban a kérdésben, hogy ha egy országgyűlési képviselőjelölttel szemben választási kampányidőszakban választási kampánytevékenysége, az annak során kifejtett véleménynyilvánítása miatt vele szemben hatóság, hivatal, vagy adott esetben munkáltatója fegyelmi eljárást indít és szankciót alkalmaz, akkor ehhez hogyan viszonyul a választási alapelvek és szabályok érvényesülése, meg kell-e hátrálnia a hatósági, hivatali, munkáltatói fegyelmi eljárásnak a képviselőjelölt passzív választójoga, véleménynyilvánítási szabadsága előtt.

Az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése és a 28. cikk a bíróságokra ró kötelezettséget, és ez alól nyilvánvalóan a Kúria sem kivétel.

Fentiek nyomatékosan indokolják, hogy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésről van szó ezen eljárásban.

9 70 21

5. Indítványozói jogi álláspont

Az Alaptörvény megsértett rendelkezései: XXVIII. cikk (7) bek., XXIII. cikk (1) bek. és IX. cikk (1) bek.

5.1. XXVIII. cikk

(1) Mindenkinnek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

Előadom, hogy indítványozói álláspont szerint a Kúria támadott végzése egyrészt azért sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglaltakat, mert nem bírálta el érdemben a Kérelmező beadványát és érdemi indokolást sem adott, másrészt azért sem volt tisztességes a Kúria eljárása, mert teljesen egyértelmű körülmények között (választási kampányban országgyűlési képviselőjelölt kampánytevékenysége miatt történt szankció vonatkozásában) tett úgy, mintha nem a körülírt esetről lenne szó, és teljességgel figyelmen kívül hagyta ezeket a teljesen nyilvánvaló körülményeket. A Kúria nem ismerte fel, hogy egy országgyűlési képviselőjelölt kampányidőszakban tett nyilatkozata miatt vele szemben fegyelmi eljárást folytattak le és szankciót alkalmaztak. és ennek ténye már önmagában felveti a választási alapelvek és szabályok megsértését.

Utalunk e körben tisztelettel a 7/2013. (III.1.) AB határozat alábbi részeire:

„[34] Ehhez képest az Alkotmánybíróság által vizsgált, az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rejlő indokolási kötelezettség alkotmányos követelménye a bíróság döntési szabadságának abszolút korlátját jelenti, nevezetesen azt, hogy döntésének indokairól az eljárási törvényeknek megfelelően szükséges számot adnia. Az indokolási kötelezettség alkotmányjogi értelemben vett sérelme az eljárási szabály alaptörvény-ellenes alkalmazását jelenti. A tisztességes eljárásból fakadó elvárás tehát az eljárási szabályok Alaptörvénynek megfelelő alkalmazása, ami a jogállami keretek között működő bíróságok feladata. Az eljárási törvény rendelkezéseire is figyelemmel, a tisztességes eljárás alkotmányos követelménye a bírói döntésekkel szemben azt a minimális elvárást mindenképpen megfogalmazza, hogy a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alapossággal megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon.

[38] 2. Az Alkotmánybíróság értelmezése szerint az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő jog azt a minimális tartalmi követelményt állítja az adóigazgatási eljárásban hozott határozatot felülvizsgáló bírói döntés indokolásával szemben, hogy az eljárási törvény rendelkezéseinek megfelelően az határozat törvényességét érintő lényeges kérdéseit kellő mélységben vizsgálja meg, és ennek indokait döntésében részletesen mutassa be.”

A 7/2013. (III.1.) AB határozat [34] pontjának utolsó mondatrészében foglaltak ("... határozat törvényességét érintő lényeges kérdéseit kellő mélységben vizsgálja meg, és ennek indokait döntésében részletesen mutassa be.") alapján, valamint az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rejlő érdemi és kellően részletes indokolási kötelezettség alkotmányos követelménye a Kúriát is terhelte.

Utalunk továbbá a 20/2017. (VII. 18.) AB határozat indokolásának [23] pontjára:

„A bírói függetlenségnek nem korláta, sokkal inkább biztosítéka a törvényeknek való alávetettség: a bírónak a határozatait a jogszabályok alapján kell meghoznia. Ha a törvénynek való alávetettségtől a bíróság eloldja magát, saját függetlenségének egyik tárgyi alapját vonja el. A vonatkozó jogszabályokat be nem tartó bíróság lényegében visszaél saját függetlenségével, amely adott esetben ezen keresztül a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmét okozhatja. Az a bírói ítélet, amely alapos ok nélkül hagyja figyelmen kívül a hatályos jogot, önkényes, fogalmilag nem lehet tisztességes, és nem fér össze a jogállamiság alapelvével.”

Analóg módon utalunk azon helyzetre, ha a választásokon például egy iskolaigazgató indult volna, aki a kampánytevékenysége keretében sajtótájékoztatót tartott volna, interjút adott volna, nyilatkozatot tett volna, stb. az oktatás helyzetét érintően, az általa vezetett intézményből vett példákkal alátámasztva a rossz körülményeket, és elmarasztalásra került volna ezen nyilatkozata miatt azon oknál fogva, hogy ahhoz nem kérte az intézményfenntartó, a Kormányhivatal, vagy a minisztérium előzetes engedélyét, stb. Nyilvánvaló, hogy ezen analóg esetben sem lehetne a belső engedélyeztetési rendet alkalmazni, hiszen az igazgató képviselőjelöltként, kampánytevékenysége keretében szólal fel, amelyet korlátozni ilyen módon nem lehetne. Ugyanez a helyzet tárgybeli esetben is, annyi eltéréssel, hogy itt a BV intézetre irányadó szabályokat alkalmazták ilyen módon jogszerűtlenül, Alaptörvénybe ütköző módon a speciális helyzetben lévő, országgyűlési képviselőjelölt Indítványozóval szemben, amely sérti az esélyegyenlőség Ve.-ben foglalt alapelvét is.

Azért sem tisztességes a Kúria tárgybeli eljárása, mert nem ismerte fel, hogy a választási alapelvek mentén őrködni kell a választási eljárás törvényessége felett, így kifejezetten hatásköre van arra, hogy oltalmazza az országgyűlési képviselőjelölteket az őket törvénysértő módon szankcionáló eljárásokkal szemben, egyébként ez következik intézményvédelmi feladatából is.

5.2. XXVIII. cikk

(7) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.

Indítványozónak bár formailag volt lehetősége az NVB döntésével szemben a Kúriához fordulni felülvizsgálatért, ténylegesen azonban, azáltal, hogy a Kúria hatáskörének hiányát állapította meg – indítványozói álláspont szerint alaptalanul és jogszerűtlenül -, így érdemben nem is foglalkozott a beadvánnyal és az Indítványozó (a Kúria előtti eljárásban Kérelmező) által előadott alapjogi sérelmekkel és a választási alapelvek megsértésével. Így, kiüresítette Indítványozó jogorvoslathoz való jogát.

Határozott álláspontunk szerint a hatáskör hiányának megállapítása tárgybeli esetben teljességgel megalapozatlan, hivatkoztunk e körben a Kúria egy korábbi döntésére is:

Kvk.III.37.399/2014/3. számú végzés, amelyben a Kúria akként foglalt állást, hogy az adott ügy tényállása szerint „*plakát eltávolításával kapcsolatban merült fel jogvita a választási szervek előtt és a plakáttal kapcsolatos kérdéseket a Ve. szabályozza, tévedtek a választási szervek, amikor hatáskörük hiányát állapították meg*”. Tekintettel arra, hogy a választási kampányt, és azon belül a kampányeszközöket, kampánytevékenységet is a Ve. szabályozza (VIII. fejezet), így a jelen jogvita elbírálására a Nemzeti Választási Bizottság, illetve a Kúria hatáskörrel rendelkezett.

9 70 2

Indítványozó annak megállapítását kérte a Kúriától, hogy a Szegedi Fegyház és Börtön választási alapelvet sértett amiatt, mert nem rendeltetésszerűen alkalmazta a Bv.tv.-t (a 2013. évi CCXL. törvény), választási alapelvet sértett, mert megsértette Indítványozó, mint országgyűlési képviselőjelölt jelöltek közötti esélyegyenlőségéhez fűződő jogát, továbbá engedélyezéshez kötötte a kampánytevékenység végzését. Éppen ezen körülmény, tehát egy országgyűlési képviselőjelöltnek (Indítványozó a cikk megjelenésekor még az volt) a kampánytevékenysége és annak korlátozása alapozza meg a Ve. szabályainak alkalmazását és annak NVB, illetve Kúria általi vizsgálatát. A hatásköre hiányának megállapítása miatt azonban a Kúria egyáltalán nem vizsgálta érdemben a felvetett jogsérelmet, ezzel kiürésítve Indítványozó jogorvoslathoz való jogát.

5.3. XXIII. cikk

(1) Minden nagykorú magyar állampolgárnak joga van ahhoz, hogy az **országgyűlési képviselők**, a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek, valamint az európai parlamenti képviselők választásán **választó és választható legyen**.

Álláspontom szerint az eljáró bíróságoknak az **Alaptörvényt is** alkalmaznia kellett volna a tárgybeli ügyben, a Szegedi Fegyház és Börtön támadott döntése ugyanis az Indítványozó passzív választójogát megsértette.

A kampánytevékenység végzésének joga, azaz a választói akarat befolyásolására való törekvéshez fűződő jog az Alaptörvény XXIII. cikkéből, a passzív választójogból fakad. Indítványozó a tárgybeli esetben passzív választójogával élve kampánytevékenységet folytatott azzal, hogy sajtómegjelenést, mint kampányeszközt használt, amely tevékenységét törvény nem korlátozza, ahogy a Bv.tv. sem ad a büntetés-végrehajtási szervnek a korlátozásra, engedélyezési eljárás megkövetelésére jogszabályi felhatalmazást.

Az előzetesen fogvatartott véleménynyilvánítási szabadsága a Bv.tv. 386. § (1) bek. értelmében a Bv.tv. 119. § g) pont, a 120. §, valamint a 406. § alapján van korlátozva. Az előzetesen fogvatartott passzív választójogát, így az abból fakadó kampánytevékenységhez fűződő jogát a Bv.tv. nem korlátozza.

Az NVB és a Kúria nem ismerte fel, hogy Indítványozó a tárgybeli esetben nem előzetes letartóztatotti státuszban szerepelt, hanem országgyűlési képviselőjelölti pozícióban.

Az előzetesen letartóztatott országgyűlési képviselőjelölt kampánytevékenységét sem a Ve., sem a Bv.tv. nem korlátozza, annak nyilván természetes korlátját jelenti, hogy az előzetesen letartóztatott mozgásában korlátozott, azonban a mozgásban való korlátozás törvényi szabályozáson alapszik (Bv.tv. 397. § b) pont), azaz az előzetesen letartóztatott köteles az előzetes letartóztatását a bíróság vagy az ügyész döntése alapján a fogvatartó intézetben töltetni.

Törvényi szabályozás hiányában azonban a kampányeszköz használatát, így a sajtó útján tett jelölti közlést engedélyezési eljáráshoz, engedélyhez kötni nem lehet.

A Bv.tv. 406. § szerinti rendelkezés rendeltetése, hogy a Bv.tv. 120. § (2) bekezdésében szabályozottak, például nemzetbiztonság védelme, bv. intézet rendje és biztonsága, büntetőeljárás eredményessége érdekében az előzetesen letartóztatott véleménynyilvánítási jogát korlátozza,

9 72 21

azonban nem az a rendeltetése, hogy az előzetesen letartóztatott országgyűlési képviselőjelölt kampánytevékenységét korlátozza.

A jelöltek közötti esélyegyenlőséget jelentősen sérti, hogy míg az egyik jelölt szabadon, korlátozásmentesen, engedélyeztetési eljárás nélkül nyilatkozhat a sajtónak, nyilatkozatát a választók rögtön, aznap, vagy másnap megismerhetik, addig egy másik jelöltnek az ügyészségtől, illetve a büntetés-végrehajtástól előzetesen engedélyt kell beszereznie, amely engedélyeztetési eljárás a kézbesítések időtartamát nem számítva is 6 munkanapot vesz igénybe (Bv.tv. 406. § (4) és (5) bekezdések), azt hozzátéve, hogy az engedély megadása megtagadható, így megtagadása esetén bírósági utat kell igénybe venni, ami a kézbesítési időt nem számítva szintén újabb 3 munkanap. A választási kampányidőszak rövid volta eleve nem teszi lehetővé 6-9 munkanapos engedélyezési eljárások igénybevételét.

Az, hogy a Csongrád Megyei Főügyészség és a Szegedi Fegyház és Börtön engedélyhez kötötte dr. Czegléd Csaba Adrián előzetesen letartóztatott országgyűlési képviselőjelölt sajtó útján való megnyilatkozását, mint kampányeszköz igénybevételét, már önmagában sérti a hivatkozott választási alapelveket. Az, hogy a Szegedi Fegyház és Börtön tárgybeli fegyelmi határozata megállapította dr. Czegléd Csaba Indítványozó fegyelmi felelősségét és szankcionálta a tárgybeli sajtó útján tett nyilatkozatot, a fentiek alapján sérti a hivatkozott választási alapelveket és a Ve. 141. §-át, és ebből fakadóan az Alaptörvény XXIII. cikk (1) bekezdését. Analóg példaként hivatkozunk arra, hogy az is nyilvánvalóan a választási alapelvek és szabályok sérelmét jelentené, és az Alaptörvény XXIII. cikk (1) bekezdésébe ütközne, ha a választási kampányidőszakban az országgyűlési képviselőjelölt közterületen való kampányolásához közterület-foglalási engedélyt kellene, hogy kérjen, továbbá amennyiben nem kér és nem kap engedélyt, úgy elmarasztalnák a közterület engedély nélküli használata miatt.

A Szegedi Fegyház és Börtön tárgybeli határozata alapján a fogvatartotti jogviszony a speciális jogviszony, azonban határozott álláspontunk szerint **ehhez képest az országgyűlési képviselőjelöltségi státusz a speciálisabb jogviszony**, így a lex specialis derogat legi generali elve alapján a Ve. szabályai alkalmazandók, így jogsértő a Szegedi Fegyház és Börtön azon jogi álláspontja, hogy a választási eljárásról szóló törvény által szabályozott kampánytevékenység végzése nem vehető figyelembe, és jogsértő az NVB és a Kúria álláspontja, miszerint hatáskörük hiányát állapították meg azon oknál fogva, hogy a tárgybeli esetre nem irányadóak a Ve. szabályai.

Fentiekén túl arra is rámutatunk, hogy a választási kampányidőszakban a sajtó maga is keresi az országgyűlési képviselőjelölteket, hogy egy adott kérdésre fejtse ki az álláspontjukat, szakpolitikai elképzelésüket, mutassák be programjukat, és egyáltalán nem életszerű és a fentebb már kifejtett engedélyezési határidőkre tekintettel nem is kivitelezhető, hogy a sajtó egy országgyűlési képviselőjelölt megkérdezése érdekében egy állami szervhez forduljon, ilyen plusz adminisztrációs terhet a sajtó az országgyűlési képviselő-választás felfokozott, akár napról napra változó hangulatában nem fog felvállalni, így inkább lemond arról, hogy az előzetesen fogvatartott országgyűlési képviselőjelölt álláspontját, véleményét megtudakolja, ez pedig az adott képviselőjelölt esélyegyenlőséghez fűződő jogát tovább csorbítja.

A kialakult joggyakorlat alapján a társadalom tagjainak, a választópolgároknak választási időszakban joga van az információhoz, informálódáshoz:

„A kampányeszközökkel a jelöltek és jelölő szervezetek közvetlenül a választópolgárokat szólítják meg, hogy a kampányeszközök tartalmával őket informálják és a döntésüket elősegítsék. A választási kampány során tehát nemcsak egyszerűen a közügyeket vitatják

9. 702 21

meg az emberek, hanem tájékozódnak annak érdekében, hogy a szavazás napján megfontolt döntést tudjanak hozni.” (9/2015. (IV.23.) AB határozat)

A hivatkozott fenti konkrét ügyben az Alkotmánybíróság az indítványozó által megosztott videó vonatkozásában mondta ki, hogy az a Ve. 140. §-a szerinti, ott külön nem nevesített kampányeszközök egyike. Álláspontunk szerint ilyen, külön nem nevesített kampányeszköznek, kampánytevékenységnek minősül a tárgybeli eset szerinti, sajtószervnek adott nyilatkozat is.

Indítványozó magatartását helyesen azon folyamat részének kell tekinteni, amely során a választók tájékozódnak annak érdekében, hogy a választás napján megfontolt döntést tudjanak hozni. A választók tájékozódnak, a jelöltek megfogalmazzák ellenfeleik negatív tulajdonságait, közlik azokat a történéseket a saját szemszögükből, amelyek relevánsak lehetnek a választóknak, majd a választók szavaznak. Indítványozó magatartása is ebbe a folyamatba illeszkedett, hiszen neki más lehetősége nem volt a választók felé történő kommunikációra, amely körülmény már önmagában esélyegyenlőtlenséget teremt, azonban az, hogy a Szegedi Fegyház és Börtön még engedélyhez is köti a Bv.tv. rendelkezéseire hivatkozva Indítványozó, mint képviselőjelölt sajtó útján történő nyilatkozatát, egyértelműen a Ve. szabályaiba ütközik, és teljességgel megalapozatlan döntést hozott az NVB és a Kúria akkor, amikor ezt fel nem ismerve hatásköre hiányát állapította meg. Az pedig teljesen életszerű és érthető, hogy egy előzetesen fogvatartott országgyűlési képviselőjelöltnek az ellene folyó büntetőeljárás vonatkozásában is feltesz a sajtó kérdéseket, a választóknak nyilvánvalóan kiemelt joga van, hogy e körben is információkhoz jussanak.

Magasabb társadalmi érdek fűződik ahhoz, hogy az előzetesen letartóztatott országgyűlési képviselőjelölt gondolatait a választók sajtó útján megismerhessék, mintsem hogy az ügyészség és a büntetés-végrehajtás absztrakt hivatkozással engedélyhez kösse, korlátozza a jelölt megnyilatkozását. Ráadásul a Bv.tv. csak egy meghatározott, szűk körben korlátozza az előzetesen letartóztatott fogvatartott véleménynyilvánítási szabadságát (nemzetbiztonsági érdek, bv intézet biztonsága, stb.).

5.4. IX. cikk

(1) Mindenkinnek joga van a véleménynyilvánítás szabadságához.

A Kúria támadott döntése a fentiekben kifejtettek alapján közvetett módon sérti az Indítványozó véleménynyilvánítási szabadsághoz való jogát.

A véleménynyilvánítás joga és ennek egyik módja, a sajtóban való nyilatkozás joga az Alaptörvény IX. cikkéből fakad, míg a kampánytevékenység végzésének joga, azaz a választói akarat befolyásolására való törekvéshez fűződő jog az Alaptörvény XXIII. cikkéből, a passzív választójogból fakad.

Az előzetesen fogvatartott véleménynyilvánítási szabadsága a Bv.tv. 386. § (1) bek. értelmében a Bv.tv. 119. § g) pont, a 120. §, valamint a 406. § alapján van korlátozva.

A Bv.tv. 406. § szerinti rendelkezés rendeltetése, hogy a Bv.tv. 120. § (2) bekezdésében szabályozottak, például nemzetbiztonság védelme, bv. intézet rendje és biztonsága, büntetőeljárás eredményessége érdekében az előzetesen letartóztatott véleménynyilvánítási jogát korlátozza, azonban nem az a rendeltetése, hogy az előzetesen letartóztatott országgyűlési képviselőjelölt kampánytevékenységét korlátozza.

Tárgybeli esetben azonban éppen ez utóbbi esetről van szó. Az Indítványozó kampánytevékenységeként kellett volna helyesen értelmeznie a Kúriának a sajtóban való megjelenést. A választási kampányt és annak eseményeként a tárgybeli sajtómegjelenést az Alkotmánybíróság gyakorlatával összhangban a Kúriának a szabad véleménynyilvánítás egy megnyilvánulási formájának kellett volna tekintenie. Kampányidőszakban ugyanis különösen fontos a véleményszabadság érvényesülése, amelyet még tárgybeli esetben sem korlátozhat a Szegedi Fegyház és Börtön, és ahhoz nem asszisztálhat sem az NVB, sem a Kúria.

Utalok az Alaptörvény 28. cikkére is, amely szerint a bíróságok a jogalkalmazás során jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik.

Az alapjogi kérdést vizsgálnia kellett volna a Kúriának, és e körben érzékelnie kellett volna azt, hogy a választójoggal és a véleménynyilvánítás szabadságával szemben nincs más alapjog, ami szemben áll, ezt a körülményt azonban nem mérlegelte, nem vette figyelembe. Nincs tehát olyan alapjog, amely szükségessé teszi a passzív választójog és a véleménynyilvánítás szabadságának korlátozását, e körben azonban semmilyen érvelést nem tartalmaz a támadott végzés, ezzel a kérdéssel a Kúria egyáltalán nem foglalkozott.

A jogi képviselet igazolására 1. szám alatt eredetben csatolom az ügyvédi meghatalmazást. Az Abtv. 68. §-a alapján Indítványozó kijelenti, hogy jelen indítványban szereplő személyes adatainak nyilvánosságra hozatalához hozzájárul.

Kelt Budapesten, 2018. május 02 napján

Tisztelettel **Dr. Czeplédy és Társai**
Ügyvédi Iroda

dr. Fodor Tímea ügyvéd 3.

